

KESKKONNAAMET

Pedro Pokk
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
pedro.pokk@mkm.ee

Teie 13.03.2026

Meie 08.04.2026 nr 1-15/26/4925-3

EL tööstuse kiirendamise määruse (IAA) kommentaarisid

Austatud Pedro Pokk

Euroopa Komisjon on avaldanud tööstuse kiirendamise määruse (Industrial Accelerator Act, IAA) ettepaneku. IAA eesmärgiks on tugevdada ELi tööstusbaasi kasvava ebaõiglase globaalse konkurentsi ja suurenevate sõltuvuste taustal ELi-välistest tarnijatest, toetades samal ajal tööstuse üleminekut puhtamatele, tulevikuvalmis tehnoloogiatele.

Keskkonnaamet esitab kommentaarisid ettepaneku I samba kohta, mis **käsitleb loamenetluste lihtsustamist ja kiirendamist** tootmisprojektide puhul, sealhulgas **tööstustootmise kiirendamise alade loomist**. Ettepanek hõlmab muu hulgas **ühtse juurdepääsupunkti loomist**, kasutades ELi ärikukrut, ning kohustust kehtestada **ühtne loamenetluse protseduur**, mille raames esitatakse üks taotlus, mis katab kõik ühe projekti jaoks vajalikud load.

Vastame Teie küsimusele nr 8 „Millised on teie jaoks suurimad väljakutsed loamenetlusega ja kas teie hinnangul IAA-s pakutud lähenemine aitaks nendega toime tulla?”

1. **Artikkel 5** näeb ette ühtse loa menetlemise ja taotlemise protseduuri ja samuti ühe pädeva asutuse määramise.

Ebaselgeks jääb mõiste „permit-granting procedure“ sisu. Täpsustamist vajab pädeva asutuse roll ning menetlusreeglid. Samuti vajab selgitamist, milline asutus teeb lõpliku otsuse ning kuidas jaotub pädevus erinevate asutuste vahel.

- 1.1 Palume täpsustada milliseid konkreetseid lubasid artikkel 5 hõlmab? Kas see hõlmab ka keskkonnalube, ehituslube, planeeringuid, võrguühendusi?
- 1.2 Palume täpsustada, kas tegemist on ühe menetluse koordineerimisega või ka lubade sisulise ühendamisega?
- 1.3 Vajab täpsustamist, kas eesmärk on üks koondluba või mitu luba ühe menetluse raames? Kui on mõeldud, et on ühte menetlust, siis millisest õigusaktist tulevad menetlusreeglid ja menetlustähtajad. Nt. ehitusseadustiku, kemikaaliseaduse ja keskkonnaseadustiku üldosaseaduse alusel menetletavad load on erinevate reeglistikega.

- 1.4 Kas pädev asutus kontrollib taotluse täielikkust, juhib menetlust, teeb lõpliku otsuse? Kas tegemist on koordineeriva asutusega või keskse loaandjaga? Kuidas jaguneb vastutus erinevate asutuste vahel (nt KeA, KOV, TTJA jt)?
- 1.5 Kas on olemas ühtsed EL tasandi nõuded taotluse sisule? Millise detailsusega peab taotlus olema esitatud, et seda saaks lugeda „täielikuks“?
2. **Artikkel 25** näeb ette tööstuse kiirendamise alade määramise. Lõige 2 ütleb, et liikmesriik määrab alad otsusega.
- 2.1 Palume täpsustada, millise menetluse või otsustusega tuleb kiirendamise alad määrata ning mida täpsemalt mõistetakse artiklis kasutatud termini „otsus“ all. Praegusel kujul jääb ebaselgeks, kas see hõlmab ka planeerimismenetlusi, arvestades, et „planning procedures“ on nimetatud alles artikli 27 lõikes 2. Sellest tulenevalt võib järeldada, et artikkel 25 ei pruugi planeeringuid (mis samuti kehtestatakse haldusaktiga) hõlmata, kuid see vajaks selget kinnitust.
- 2.2 Samuti palume täpsustada liikmesriikide otsustusruumi ulatust, st mil määral võivad nad oma siseriiklikust õigusraamistikust lähtudes valida, millise õigusakti või menetluse kaudu kiirendamise alad määratakse.
- 2.3 Lisaks juhime tähelepanu, et artikli 25 lõike 1 kohaselt tuleb kiirendamise alad määrata 12 kuu jooksul, samas kui lõike 5 järgi tuleb nende määramiseks läbi viia keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) ning vajadusel ka Natura asjakohane hindamine. Arvestades nimetatud tähtaega, võib olla keeruline tagada piisava põhjalikkusega mõju hindamine, kuna see eeldab sageli mahukaid analüüse ja uuringuid.
3. **Artikkel 27** näeb ette ühtse loamentluse kiirendamise aladel.
- 3.1 Täpsustamist vajab artiklis 27 sätestatud nn ühendloa „permit-granting procedure“ regulatsioon. Arvestades, et artikli 3 kohaselt hõlmab see ka võrguühendustega seotud küsimusi, võib ühe koondloa menetlemine osutada praktikas väga keerukaks. Ühe loa andmiseks ja taotlemiseks peab olema samaaegselt käsitletud väga erinevaid aspekte, samas kui näiteks artiklis 5 on ette nähtud suhteliselt lühike aeg taotluse esialgseks hindamiseks. Eesti kontekstis ei pruugi praegu olla asutust, kes suudaks kõiki vajalikke hinnanguid iseseisvalt anda.
- 3.2 Palume selgitada artikli 27 lõike 1 viimast lauseosa („excluding those permits that are installation specific“), kuna selle põhjal jääb ebaselgeks, millised tegevused või juhtumid täpselt artikli 27 kohaldamisalasse kuuluvad ning millises ulatuses mõjutab see määrus keskkonnavalasid lubasid (KeA).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Erik Kosenkranius
peadirektori asetäitja

Reet Siilaberg 58849116
reet.siilaberg@keskkonnaamet.ee